PROJEKT

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

ZARZĄDZENIE Nr .../MON
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ
z dnia .....

w sprawie przyjęcia
„Programu współpracy Ministra Obrony Narodowej
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3
ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
na lata 2019-2022"

Na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.) zarządza się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2019-2022", stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Mariusz BŁASZCZAK

Uzasadnienie

Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2019-2022 jest dokumentem wyznaczającym kierunki współpracy Ministra Obrony Narodowej oraz resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi, określającym w szczególności priorytety tej współpracy oraz przewidziane jej formy.

Obowiązek wydania tego dokumentu nakłada na Ministra Obrony Narodowej art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.).

Resort obrony narodowej prowadzi z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi stałą współpracę, o wysokim stopniu intensywności. Organizacje pozarządowe i inni partnerzy społeczni stanowią istotny element wsparcia systemu obronnego państwa i prezentują wysoki poziom realizacji zadań pozostających w sferze obronności.

Opracowanie programu określającego priorytety tej współpracy w konkretnym przedziale czasowym, tj. w latach 2019-2022, pozwoli na obranie jednej drogi wspierania działalności partnerów społecznych, z wykorzystaniem ich potencjału, oraz wyznaczenia wspólnych celów tej współpracy dla całego resortu obrony narodowej.

Niniejszy *Program* przedstawia cele powyższej współpracy w latach 2019-2022, jej kierunki, kładzie nacisk na szczególne zagadnienia, określa także jej formy i czas realizacji.

Treść zarządzenia została skonsultowana z podmiotami społecznymi, które wyraziły nią zainteresowanie.

PROJEKT

Załącznik do zarządzenia Nr.../MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia ..... (poz. .....)

PROGRAM WSPÓŁPRACY MINISTRA OBRONY NARODOWEJ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE, NA LATA 2019-2022

Spis treści:

1. Cel główny i cele szczegółowe Programu..... 3
2. Zakres przedmiotowy Programu..... 5
3. Okres realizacji Programu..... 7
4. Założenia i sposób realizacji Programu..... 7
5. Priorytety w zakresie współpracy resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi, w latach 2019-2022. 11
6. Wysokość środków planowanych na realizację Programu..... 11
7. Sposób oceny realizacji Programu 12
8. Konsultacje społeczne..... 13

1. Cel główny i cele szczegółowe *Programu*

Celem głównym *Programu współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2019-2022,* zwanego dalej *Programem*, jest budowanie społecznego zaplecza Sił Zbrojnych RP i zwiększenie świadomości społecznej o obywatelskiej odpowiedzialności za bezpieczeństwo państwa.

Celami szczegółowymi są:

1) wzmocnienie aktywności partnerów społecznych w działaniach na rzecz obronności państwa w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym terytorialnej, oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych Sił Zbrojnych;
2) wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych w realizacji zadań resortu;
3) wykorzystanie zdolności obronnych członków organizacji pozarządowych do procesu szkolenia uczniów klas mundurowych;
4) wzmocnienie aktywności partnerów społecznych w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych;
5) propagowanie postaw patriotycznych, edukacja historyczna oraz związana z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego;
6) kształtowanie pozytywnego wizerunku żołnierza polskiego, Sił Zbrojnych, Ministerstwa Obrony Narodowej.

Stopień realizacji ww. celów będzie można określić miedzy innymi w oparciu o przedstawione w tabeli poniżej mierniki i ich wartość osiągniętą na koniec 2022 r.

Lp.	Cel szczegółowy	Miernik określający stopień realizacji celu	
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2022 r. (łącznie w 4 latach)
1.	Wzmocnienie aktywności partnerów społecznych w działaniach na rzecz obronności państwa w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym terytorialnej,	liczba kandydatów wywodzących się z organizacji pozarządowych	16 000
		liczba kandydatów wywodzących się z klas mundurowych	4 000

	oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych Sił Zbrojnych	liczba żołnierzy rezerwy, którzy przeszli przeszkolenie w ramach projektu „Legia Akademicka"	6000
2.	Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w realizacji zadań resortu.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych w dziedzinie obronności	800
3.	Wykorzystanie zdolności obronnych członków organizacji pozarządowych do procesu szkolenia uczniów klas mundurowych.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz szkolenia młodzieży klas mundurowych	150
		Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez partnerów społecznych, wspartych przez ron, wynikających z planów współpracy z partnerami społecznymi oraz przedsięwzięć pozaplanowych na rzecz szkolenia uczniów klas mundurowych	3000
4.	Wzmocnienie aktywności partnerów społecznych w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez partnerów społecznych, wspartych przez ron, wynikających z planów współpracy z partnerami społecznymi oraz przedsięwzięć pozaplanowych, na rzecz edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	3000
		Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych	100

5.	Kształtowanie postaw patriotycznych, edukacja historyczna oraz związana z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez partnerów społecznych, wspartych przez ron, wynikających z planów współpracy z partnerami społecznymi oraz przedsięwzięć pozaplanowych, na rzecz kształtowania postaw patriotycznych, edukacji historycznej oraz związanych z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	2500
		Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz propagowania postaw patriotycznych oraz wiedzy i świadomości historycznej	100
6.	Kształtowanie pozytywnego wizerunku żołnierza polskiego, Sił Zbrojnych, Ministerstwa Obrony Narodowej.	Opinie beztreściowe na temat działalności wojska wg Centrum Badania Opinii Społecznej (cykliczne raporty „Oceny instytucji publicznych")	Powyżej 50% odpowiedzi „dobra" w ocenach działalności wojska

2. Zakres przedmiotowy *Programu*

Współpraca resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi odbywa się w szczególności w oparciu o poniższe regulacje prawne oraz przepisy wewnętrznie obowiązujące:

1) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z 2019 r. poz. 37);
2) ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. *o Agencji Mienia Wojskowego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2308);
3) ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2010, z 2018 r. poz. 723);
4) ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459 i 2182);
5) ustawa z dnia 6 kwietnia 1987 r. *o fundacjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491);
6) rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 maja 2018 r. *w sprawie przekazywania mienia ruchomego Skarbu Państwa będącego we władaniu*

jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1018);

7) rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lutego 2016 r. *w sprawie zakazu używania munduru wojskowego lub jego części* (Dz. U. z 2016 r. poz. 354);
8) decyzja Nr 33/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 marca 2019 r. *w sprawie działalności promocyjnej w resorcie obrony narodowej* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 40);
9) decyzja Nr 187/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 czerwca 2009 r. *w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Nr 12, poz. 131, z 2011 r. Nr 9, poz. 121 i Nr 13, poz. 185 oraz z 2013 r. poz. 347);
10) decyzja Nr 230/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 czerwca 2010 r. *w sprawie użytkowania w resorcie obrony narodowej pojazdów grupy eksploatacyjnej* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. z 2010 r. Nr 13, poz. 164, z 2012 r., poz. 56 oraz z 2013 r., poz. 349);
11) decyzja Nr 175/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 października 2017 r. *w sprawie przekazywania składników mienia w trybie ustawy o Agencji Mienia Wojskowego* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 214 oraz z 2019 r. poz. 2);
12) decyzja Nr 205/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lipca 2012 r. *w sprawie wprowadzenia regulaminu obejmowania patronatu honorowego przez Ministra Obrony Narodowej lub jego uczestnictwa w komitecie honorowym* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 269, z 2013 r. poz. 371 oraz z 2014 r. poz. 79);
13) decyzja Nr 55/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 marca 2013 r. *w sprawie zasad działalności klubów wojskowych* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 63 i 385);
14) decyzja Nr 310/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 sierpnia 2015 r. *w sprawie zasad i trybu zlecania zadań publicznych przez Ministra Obrony Narodowej* (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 232, z 2016 r. poz. 36 oraz z 2018 poz. 11).

Współpraca prowadzona jest poprzez:

1) udzielanie organizacjom pozarządowym i innym partnerom społecznym[1] wsparcia merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie obronności;

[1] Definicję „innego partnera społecznego" określa § 2 ust. 2 załącznika do decyzji Nr 187/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 czerwca 2009 r. *w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi.*

2) zlecanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 *ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie*;

3) wspieranie rzeczowe organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego, poprzez nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa niewykorzystywanego w Siłach Zbrojnych;

4) wspieranie procesu szkolenia członków organizacji pozarządowych działających w sferze obronności oraz nauczycieli i uczniów klas mundurowych;

5) udzielanie wsparcia o charakterze propagującym działalność partnerów społecznych.

Wspieranie działalności organizacji pozarządowych odbywa się przy zaangażowaniu jednostek wojskowych i instytucji nadzorowanych lub podległych Ministrowi Obrony Narodowej, m.in. Akademii Sztuki Wojennej, Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego, Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych im. generała Tadeusza Kościuszki, Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej, Centrum Weterana Działań poza Granicami Państwa, Biura do Spraw Proobronnych, Biura ds. Utworzenia Obrony Terytorialnej, Centralnej Biblioteki Wojskowej, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni, Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy i Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie, a także Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej, Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej i Dowództwa Garnizonu Warszawa, wraz z podległymi jednostkami organizacyjnymi.

3. Okres realizacji *Programu*

Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2019-2022 jest programem czteroletnim i będzie realizowany w latach 2019 – 2022.

4. Założenia i sposób realizacji *Programu*

Mając na względzie, że budowanie społecznego zaplecza Sił Zbrojnych odbywa się na różnych płaszczyznach i angażuje wiele zróżnicowanych podmiotów, wymaga

działań spójnych oraz ze sobą powiązanych. Założeniem Programu jest więc włączenie podmiotów społecznych w działania służące obronności, w tym określonym w pkt 1 celom, w sposób uporządkowany, a także wspieranie ich w tej działalności w tożsamy sposób. Służyć mają temu corocznie wydawane przez wiceministra wytyczne do planowania współpracy w resorcie obrony narodowej w danym roku kalendarzowym oraz skupienie zadań o charakterze planistyczno-strategicznym w jednej merytorycznej komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej.

Realizując powyższe, w latach 2019-2022, resort obrony narodowej angażować będzie w działalność na rzecz obronności podmioty społeczne:

1) organizacje pozarządowe, w tym tzw. proobronne;
2) placówki oświatowe i inne instytucje edukacyjne, w tym w szczególności szkoły prowadzące tzw. klasy mundurowe;
3) podmioty prowadzące działalność szkoleniową w zakresie doskonalenia umiejętności wojskowych i podnoszenia sprawności fizycznej;
4) grupy rekonstrukcji historycznej;
5) organizacje kombatanckie oraz weteranów i rezerwistów, a także inne podmioty społeczne kultywujące tradycje orężne i działające w sferze edukacji historycznej.

Nawiązywanie i prowadzenie współpracy możliwe będzie wyłącznie z podmiotami, które:

1) posiadają osobowość prawną;
2) przestrzegają przepisów rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lutego 2016 r. *w sprawie zakazu używania munduru wojskowego lub jego części*;
3) zachowują neutralność w sprawach politycznych oraz działają niezależnie od partii politycznych i innych organizacji o charakterze politycznym;

Wspieranie podmiotów społecznych w ich działalności na rzecz obronności, w tym w realizowaniu celów Programu, w oparciu o obowiązujące przepisy powszechnie oraz wewnętrznie obowiązujące, w resorcie obrony narodowej ma rozbudowaną formę. Odbywa się poprzez:

Udzielanie organizacjom pozarządowym i innym partnerom społecznym wsparcia merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie obronności.

Jest to najbardziej rozwinięta i najbardziej popularna forma współpracy z partnerami społecznymi. Realizowana bezpośrednio przez jednostki wojskowe, które w sposób zaplanowany udzielają pomocy w realizacji przedsięwzięć własnych partnerów społecznych. Wsparcie udzielane jest wyłącznie działaniom na rzecz obronności (ewentualnie z ważnych względów społecznych) i obejmuje np. pomoc żołnierzy i pracowników w realizacji przedsięwzięć, w tym merytoryczną, udostępnianie sprzętu i uzbrojenia, np. na cele pokazowe, udostępnianie pomieszczeń (w tym na siedziby organizacji pozarządowych) i transportu.

Zlecanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 *ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.*

Jest to szczególna forma współpracy, w której podmioty uprawnione podejmują się się realizacji zadań resortu obrony narodowej, w drodze przyjmowania do wykonania zadań publicznych w formie powierzenia lub wspierania, na zasadach określonych w ww. ustawie. Podstawą zlecania zadań publicznych są Ogłoszenia Otwartych Konkursów Ofert, które są publikowane na stronie www.gov.pl, www.wojsko-polskie.pl oraz umieszczane na tablicach ogłoszeń w siedzibie MON. Zadania są realizowane w oparciu o umowy podpisywane między zleceniobiorcą a Ministrem Obrony Narodowej.

Ministerstwo Obrony Narodowej zlecać będzie realizację zadań publicznych przede wszystkim w niżej wymienionych sferach:

a) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

b) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,

c) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,

d) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych.

Raz w roku osoba zajmująca kierownicze stanowisko w Ministerstwie Obrony Narodowej określa priorytetowe obszary zadań publicznych, które mogą być zlecane organizacjom pozarządowym w kolejnym roku kalendarzowym.

Realizacja przez organizacje pozarządowe zleconych zadań publicznych podlega kontroli pod względem osiągnięcia zakładanych celów zadania oraz racjonalności i prawidłowości wydatkowania środków finansowych, otrzymanych w ramach dotacji celowych.

Wspieranie rzeczowe organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego, poprzez nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa niewykorzystywanego w Siłach Zbrojnych.

Minister Obrony Narodowej może nieodpłatnie przekazywać mienie ruchome Skarbu Państwa: muzeom, państwowym i samorządowym instytucjom kultury, państwowym i samorządowym szkołom publicznym, państwowym szkołom wyższym oraz państwowym wyższym szkołom zawodowym, państwowym jednostkom organizacyjnym, jednostkom samorządu terytorialnego, stowarzyszeniom i fundacjom prowadzącym działalność związaną z obronnością lub bezpieczeństwem państwa.

Minister Obrony Narodowej ogłasza nabór wniosków o nieodpłatne przekazanie mienia, wraz z zestawieniem mienia ruchomego, którego mogą dotyczyć składane wnioski. Rozpatrując wnioski podmiotów, bierze się pod uwagę potrzeby Sił Zbrojnych oraz wiarygodność wnioskodawców i cel pozyskania wnioskowanego mienia.

Wspieranie procesu szkolenia członków organizacji pozarządowych działających w sferze obronności oraz nauczycieli i uczniów klas mundurowych.

Działalność szkoleniowa resortu obrony narodowej koncentruje się na podnoszeniu umiejętności sportowo-obronnych obywateli, w tym strzeleckich. Szkolenia dla partnerów społecznych mogą być realizowane:

a) z inicjatywy resortu obrony narodowej,

b) w drodze zlecania zadań publicznych podmiotom uprawnionym,

c) w drodze wspierania merytorycznego i logistycznego działalności partnerów społecznych,

d) poprzez udzielanie dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na rozwój strzelectwa sportowego, w tym budowę infrastruktury strzelnic,

e) poprzez udzielanie dotacji organom prowadzącym szkoły, które prowadzą działalność dydaktyczno-wychowawczą w dziedzinie obronności państwa, na dofinansowanie zadań bieżących lub inwestycyjnych.

Szkolenie powinno być ukierunkowane na podnoszenie indywidualnych umiejętności i kompetencji obywateli oraz zachęcać ich do wstępowania do zawodowej i terytorialnej służby wojskowej.

Udzielanie wsparcia o charakterze propagującym działalność partnerów społecznych.

W celu potwierdzenia woli rozwijania wzajemnej współpracy oraz wspólnego działania na rzecz tych samych celów, partnerzy społeczni mogą zawrzeć z dowódcami jednostek wojskowych, a w przypadku działalności ogólnokrajowej również z Ministrem Obrony Narodowej, porozumienia o współpracy. Są to akty o charakterze intencyjnym, nie powodujące skutków finansowych. Od ich zawarcia

nie można uzależniać prowadzenia współpracy z partnerem społecznym na zasadach i w zakresie określonym w aktach prawnych i przepisach wewnętrznie obowiązujących w resorcie obrony narodowej.

Wyrażając poparcie dla konkretnych działań realizowanych przez partnerów społecznych, Minister Obrony Narodowej, na wniosek zainteresowanego, może objąć wydarzenie patronatem honorowym lub zasiadać w komitecie honorowym przedsięwzięcia.

5. Priorytety w zakresie współpracy resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi, w latach 2019-2022.

Priorytety w zakresie współpracy z partnerami społecznymi oraz w zakresie zlecania zadań publicznych określane są co roku przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko do spraw współpracy, w wydawanych wytycznych, w zależności od aktualnych potrzeb i kierunków działania resortu obrony narodowej. Niemniej, szczególną wagę przykładać należy do:

1) wspierania przedsięwzięć podmiotów społecznych związanych bezpośrednio z obronnością państwa, w zakresie zwiększenia liczby realizowanych szkoleniowych przedsięwzięć sportowo-obronnych, w tym rozwijających kondycję i tężyznę fizyczną obywateli, zwłaszcza dotyczących przygotowania do zawodowej i terytorialnej służby wojskowej;
2) ukierunkowania współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze obronności państwa, na rzecz szkół prowadzących tzw. klasy mundurowe oraz organizacji skupiających potencjalnych kandydatów do zawodowej i terytorialnej służby wojskowej;
3) działalności organizacji pozarządowych na rzecz kombatantów i weteranów;
4) wspierania przedsięwzięć podmiotów społecznych związanych z upowszechnianiem wśród młodego pokolenia tradycji orężnych,
5) wspieranie przedsięwzięć podmiotów społecznych związanych z obchodami rocznic wydarzeń historycznych z historii Wojska Polskiego, szczególnie wpisujących się w organizowane przez resort programy i przedsięwzięcia o charakterze centralnym (ogólnopolskim).

6. Wysokość środków planowanych na realizację *Programu*

Z racji rozbudowanej i wielopłaszczyznowej współpracy resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi, a także przedsięwzięć wynikających z nagłych potrzeb, a więc niezaplanowanych, konkretne oszacowanie kosztów realizacji czteroletniego programu, w skali resortu, przysparza trudności.

Na realizację zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom uprawnionym, MON corocznie planuje ok. 13 mln zł (środki finansowe planowane są w cyklu rocznym), natomiast na udzielanie dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na rozwój strzelectwa sportowego, w tym budowę infrastruktury strzelnic, przewidzianych jest corocznie średnio 20 mln zł. Kwoty te w zależności od potrzeb resortu mogą ulec zmianie.

Ponadto, nie do przewidzenia są koszty mienia niewykorzystywanego w Siłach Zbrojnych, które w okresie trwania programu, zostanie nieodpłatnie przekazane partnerom społecznym oraz koszty udzielania wsparcia merytorycznego i logistycznego przedsięwzięć partnerów społecznych, leżące po stronie jednostek wojskowych. Uzależnione są one od wniosków partnerów społecznych o udzielenie pomocy oraz od możliwości ich realizacji.

7. Sposób oceny realizacji *Programu*

Ocena realizacji *Programu* odbywać się będzie w oparciu o opracowane w Ministerstwie Obrony Narodowej informacje i sprawozdania:

1) przeglądy porozumień o współpracy, zawartych przez Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi;
2) informacje nt. współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi;
3) sprawozdania z realizacji zadań publicznych, zleconych przez Ministra Obrony Narodowej organizacjom pozarządowym.

Do sporządzenia oceny realizacji *Programu* wykorzystane zostaną również:

1) informacje roczne, przygotowane przez: Sztab Generalny Wojaka Polskiego, Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwo Komponentu Sił Specjalnych, Dowództwo Operacyjne, Dowództwo Wojsk Obrony terytorialnej, Dowództwo Garnizonu Warszawa oraz Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej;
2) informacje partnerów społecznych o realizacji porozumień o współpracy podpisanych z Ministrem Obrony Narodowej w roku sprawozdawczym;
3) dobrowolne informacje partnerów społecznych o prowadzonej przez nich współpracy z resortem obrony narodowej, zawierające uwagi, spostrzeżenia i sugestie w przedmiotowej sprawie, zgłoszone na piśmie odpowiednio do końca każdego roku, a także inne informacje, uzyskane przy okazji realizowanych przedsięwzięć i spotkań.

Sprawozdania z realizacji *Programu* zostaną corocznie przygotowane przez Departament Edukacji, Kultury i Dziedzictwa, zatwierdzone przez Ministra Obrony Narodowej i ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej MON, do końca kwietnia każdego roku.

8. Konsultacje społeczne.

W celu przeprowadzenia konsultacji społecznych, projekt *Programu* zamieszczony został na stronie internetowej www.gov.pl, www.wojsko-polskie.pl oraz wysłany do podmiotów, które mają zawarte porozumienia o współpracy z Ministrem Obrony Narodowej. Uwagi i komentarze do projektu Programu zgłosiły następujące organizacje pozarządowe: